



ΙΩΝΙΚΗ ΜΕΛΙΣΣΑ.

ΣΜΥΡΝΗ, τῇ 24 Δεκεμβρίου, 1851.

Ο ΚΙΝΕΖΟΣ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΕΚΘΕΣΙΝ.

[Πρωτότυπον.]

Ἐγὼ ὁ μέγας Κολάος (ὑπουργός) τοῦ Οὐρανίου Κράτους γράφω πρὸς Σὲ τὸν Σίγγ σύμβουλον τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Κίνας, τοῦ ὁποίου τὸ μέγα στέμμα λάμπει ὡς ἥλιος, ὅστις τὴν πρωτὴν ἀρχίζει νὰ φωτίζῃ τὰς πεδιάδας τῆς γεφύρας Τσοὺγγ — γιοὺ χύ.

Καὶ πρῶτον χρεωστῶ νὰ Σᾶς εἰπῶ οἷ, μολοντί ἀπέρασα ἀμέτρητα πτάδια συμποσοῦμενα ἀπὸ χιλιάδας Αἰ, καὶ μολοντί εἰς ἕκαστον πτάδιον ἀπείρου· ἔβλεπα κινδύνους, ἐσώθην χάρις εἰς τὸν μέγαν Τιέν καὶ ἔφθασα εἰς αὐτὴν τὴν θορυβώδη καὶ περιέργον τοῦ Λονδίνου πόλιν.

Πολλὰς ἡμέρας ἐταξείδευα διὰ ξηρᾶς, εἶχον ἀπεράσει τὴν Ἀσίαν, εἰς τῆς ὁποίας τὰ Κράτη λαμπρὰν εὐρίσκα περιποίησιν, καὶ ἔφθασα εἰς τὴν λεγομένην Εὐρώπην, ἄλλον κόσμον τῆς γῆς παμπάλαιον, τὸν ὁποῖον οἱ πρόγονοί μας ὅλως ἡγνόουν· Ἐκτίθεν ἐμβῆκα εἰς πλοῖον ἀπὸ τὰ λεγόμενα ἀτμοκίνητα, καὶ εἰς διάστημα δεκαπέντε ἡμερῶν ἐμβαίναμεν εἰς τὸν λιμένα τῆς πρωτεύουσας τῆς Ἀγγλίας. Τὸ πλοῖον τοῦτο ἄνευ πανίων σχίζει τὴν θάλασσαν βοηθούμενον ἀπὸ δύο τροχοὺς εὐρισκομένους εἰς τὰς πλευράς του

καὶ προχωρεῖ θαυμασίως· πόσον καλὸν ἦτον ἂν εἶχομεν καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα νὰ ταξευδεύωμεν τὸν ποταμὸν Οὐσίγγ — Χό.

Ἡμεῖς οἱ κάτοικοι τοῦ Οὐρανίου Κράτους νομιζόμεθα σοφοί, καὶ ὁμῶς πολλὰς τοιαύτας ξεροῦμεθα εὐκολίας. Τὰ ἡμέτερα πλοῖα μόλις κινούνται πνέοντος τοῦ σφοδροτέρου ἀνέμου, διότι, ὡς ἐννοῶ, τὰ ψάδινα τῶν ἱστία δὲν εἶναι πτερὰ κατάλληλα· ἐνθ' τῶν Εὐρωπαϊκῶν καὶ ἡ κατασκευὴ εἶναι διαφορεικὴ καὶ τὰ ἱστία, καὶ τὸ μέγεθος μέγα· περὶ αὐτῶν μοι φαίνεται περιτὸν νὰ Σοὶ γράφω ἐνταῦθα διότι τὰ εἶδες ἰδίως ὁμασι πρὸ τινων ἐτῶν ἐλθόντα εἰς τὴν Καντῶνα, ἀφοῦ ἀπέρασαν θαλάσσας τρομεράς καὶ ὠκεανούς ἀπείρους, τοὺς ὁποίους ἂν ἐγὼ διέβαινα ἰώρα, μόλις ἤθελα φθάσει εἰς τὸ Λονδίνον εἰς διάστημα ἑξ μηνῶν.

Ὁ σκοπός μου, λαογέ, ὅπου ἦλθα εἰς τὸ Λονδίνον ἦτον, ὡς γνωρίζεις, νὰ ἐπιοκνεφθῶ τὴν Παγκόσμιον Ἐκθεσίν τοῦ εἰς τὴν ὁποίαν τσαυτὰ ἔλεμπε προϊόντα τὸ κράτος μας, καὶ νὰ προσφέρω εἰς τὴν βασιλισσαν τῆς Ἀγγλίας τὰ δῶρα ἅτινα ἔπεμψε ὁ Αὐτοκράτωρ μου καὶ τῶν ὁποίων κοιμιστὴν κατέστησεν ἐμὲ τὸν ἐλάχισον δοῦλόν τοι. Ἄμα ἔφθασα καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἐμβῆκα ἐντὸς μιᾶς λεγομένης ἀμάξης συρομένης ἀπὸ τέσσαρας ἵππους καὶ ὠδηγήθην εἰς τ' ἀνάκτορα· μὴ νομίσῃς δὲ τοῦτο ὡς περιέργον, διότι ὅλοι ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι μεταχειρίζονται αὐτὰς τὰς ἀμάξας, ὡς ἡμεῖς εἶχομεν τὰ φορεῖα, μὲ τὴν διαφορὰν ἀντὶ νὰ τὰς σηκῶσιν αὐτὰς ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὅμους τὰς σύρῶσιν ἵπποι, καὶ ἀντὶ νὰ προχωρῶσιν ἡσυχῶς, οἱ

τροχοί των προξενούσι ταραχήν ἐπὶ πετρῶν μάλιστα, ἀπερίγραφτον. Κατ' ἀρχὰς μ' ἐφάνη τὸ Λονδίνον ὡς πεδῖον μάχης, ὅπου ἄνθρωποι καὶ ζῶα τρέχουσι μαινόμενα.

Ἦλθα εἰς τὴν κατοικίαν τῆς βασιλείσης, μ' ἔδωκεν ἓνα θάλαμον, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκοντο ὅλα τὰ ἀναγκαῖα με πολυτέλειαν βασιλικήν, μετεκόμισα τὰ δῶρα ἅτινα, τῇ ἐπαύριον ἐμελλὰ νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Βικτωρίαν ὁμοῦ με τὴν αὐτόγραφον ἐπιστολήν τοῦ Κυρίου μου. Ὅλοι οἱ ἐν τῇ Αὐλῇ μ' ἐνατέζον με ὄμμα γέμον πιριεργείας, τινὲς τῶν ὁποίων μ' ἐπλησίαζον, με ἠρώτων περὶ διαφόρων πραγμάτων τῆς Κίνας· τοιοῦτοτρόπως ἐπέρασεν ἡ ἡμέρα καὶ τὸ ἑσπέρας μετὰ τὸ δεῖπνον ἦλθεν εἰς μέγας ἀξιωματικὸς ἐκ μέρους τῆς βασιλείσης νὰ μ' ἐρωτήσῃ διὰ τὰ αἴτια τῆς ἀφίξεώς μου, διὰ τὸν Αὐτοκράτορα, διὰ τὰ πράγματα τοῦ Οὐρανίου Κράτους, καὶ τόσα ἄλλα, τὰ ὅποια παραλείπω ἐν ταῦθα χάριν βραχυλογίας. Τὸ ἀξιοπαράτηρητον ὅμως ἦτον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐλάλει τὴν γλῶσσάν μας ἐξαίρετα· μετὰ δύωρον σποινδαίαν ὁμιλίαν ὁ ἀξιωματικὸς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐγὼ κατακεκοπιασμένος ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἔπεσα νὰ ἀναπαυθῶ ἐπὶ μιᾷ ὥραιᾳ κλίνῃς, τῶντι βασιλικῇ καὶ ἐκοιμήθην ἀξίολογα, διότι εἰς τὸ Λονδίνον δὲν καίονται κατὰ πᾶσαν νύκτα πυροτεχνήματα ὡς εἰς τὸ Πεκῖνον, ἀλλ' ἔχουν ἄλλα μέσα διασκεδαστικά τὰ ὅποια θὰ σοὶ περιγράψω κατόπιν.

Τὸ πρῶτ' μ' ἐξύπνησεν ἔντρομον θορυβώδης τις βοή καὶ ἀλλαλαγμὸς χαλκίνων ὀργάνων, ἠρώτησα Ἀγγλιστὶ ἓναν ὑπηρετήν τῆς αὐλῆς τὸ αἴτιον τοῦ θορύβου τούτου, καὶ μ' εἶπεν ὅτι εἶναι ἡ στρατιωτικὴ μουσικὴ, ἥτις συνήθως ἔρχεται κάθε πρωΐαν νὰ παιανίσῃ τεμάχια τινα πρὸς τιμὴν τῆς βασιλείσης, καὶ διὰ νὰ ἐξυπνᾷ τὴν αὐλὴν ἐκ τοῦ ὕπνου. Γνωρίζεις βέβαια, ὅτι ἐγὼ συνειδυσμένος ν' ἀκούω εἰς τὸ Πεκῖνον τὴν γλυκύμολπον καὶ ὥραιαν μελωδίαν τοῦ ἁσματος τῆς ἑσπέρας, δικαίως ἐξεπλάγην ἀκούσας τὸν ἀλλόκοτον τοῦτον ἦχον.

Τὸ παλάτιον τῆς βασιλείσης εὐρίσκεται εἰς τὸ ὡραιότερον καὶ τερπνότερον μέρος τῆς πόλεως, δὲν ὁμοιάζει τοῦτο τοῦς φαρφουρίνες τοῦ Πεκίνου πύργους, οὐδὲ εἶναι ὑψηλὸν ὡς αὐτοῖ· ἔχει ὅμως μίαν ἰδιαιτέραν καλλονὴν τὴν ὅποian δὲν ἔχομεν εἰς τὴν Κίαν. Νομίζω, ὅτι ἡ ὡραιότης τῶν ἀνακτόρων τοῦ Πεκίνου δὲν εὐρίσκεται εἰς κανὲν μέρος, ἀλλὰ καὶ τὸ μέγαρον τῆς βασιλείσης τῆς Ἀγγλίας δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητον καὶ ἐν γένει ἡ πόλις ὅλη εἶναι ὥραία, ἐπομένως διατηρεῖ τάξιν καὶ ἔθιμα,

τὰ ὅποια ἡμεῖς στερούμεθα. Ἐπέρασα πολὺς ὁδοὺς ἐρχόμενος εἰς τὸ παλάτιον, καὶ μ' ἐφάνησαν λαμπραί. Ἀπεράσας ὅμως μίαν ἄλλην, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα λησμονῶ, ἐνόμισα ἀπαράλλακτα εἶναι ἡμῖν εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Κολ-Χό. Ἐδῶ καὶ οἱ ῥάπται καὶ οἱ πιλοποιοὶ καὶ οἱ ὑποδηματοποιοὶ ἔχουσι τὰ ἐργαστήριά των, ἐπάνω τῆς θύρας τῶν ὁποίων εἶναι γραμμένα ἐπὶ σανίδος τὰ σύμβολα τῆς τέχνης των, ἐμβαίνεις ἐντὸς αὐτῶν καὶ βλέπεις τὰξιν ἀξιοπαράτηρητον· εἰς τὸ Πεκῖνον λόγον χάριν, οἱ ξυρτεῖς περιφέρονται εἰς τοὺς δρόμους μετὰ ἐργαλεῖά των προσκαλοῦν τὸν θέλοντα διὰ κωδωνίσκου, ὅστις καθήμενος ἐπὶ σκαμνίου ξυρίζεται κατ' ὁδόν. Τοιαῦτα πράγματα δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὸ Λονδίνον, εἶδα ἄλλα, τινὰ τῶν ὁποίων με ἤρεσαν, ἄλλα πάλιν διὰ τὸ ἀλλόκοτον τοῦ συστήματός των μ' ἐφάνησαν παράδοξα. Ἐκείνη ὅμως ἡ ἀφέλεια, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἡμεῖς εἰς τὴν Κίαν, δὲν εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀγγλίαν, παντοῦ ὅπου καὶ ἂν διαβῇς εἰς τὸ Λονδίνον βλέπεις μεγαλοπρέπειαν ὑψηλὴν· ἐδῶ ὁ κόσμος διαιρεῖται εἰς τμήματα, καὶ ἄλλος λέγεται μικρὸς καὶ ἄλλος μέγας.

Ἀποτελειώσασα ἡ μουσικὴ τὰ ἄσματά της ἀνεχώρησε· καὶ μετ' ὀλίγον εἶχεν ἀρχίσει ὁ λαμπρὸς Θεὸς τοῦ φωτός νὰ ῥίπτῃ τὰς χρυσῆς του ἀκτῖνας ἐπὶ τῶν ἀνακτόρων, καὶ θεωρῶν ἐκ τοῦ παραθύρου τὴν πόλιν μ' ἐφαίνετο λαμπροτέρα. Ἐκαθήμεν εἰς τὸν θάλαμόν μου ὅπου μ' ἔφεραν ἐν λιτὸν πρόγευμα, καὶ μετὰ τοῦτο ἦλθεν ὁ ἴδιος ἀξιωματικὸς διὰ νὰ με παρουσιάσῃ ἐνώπιον τῆς βασιλείσης· οὗτος μετὰ τινὰς ἀλλοκότους φιλοφρονήσεις μ' ἐρώτησε με γλῶσσαν Κινικὴν.

— Πῶς ἐπέρασες τὴν νύκτα λαογέ;

— Ἐξαίρετα, τὸν ἀπεκρίθην, ὦν κατακεκοπιασμένος ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκοιμήθην ὕπνον ἀτάραχον καὶ γαλήνιον, καὶ μόλις μ' ἐξύπνησεν ἡ μουσικὴ, ἥτις ἐπαιάνιζεν ἐνταῦθα.

— Θὰ σ' ἐφάνη παράδοξος, πῶς;

— Ἡ βοή της πρὸ πάντων λαογέ, διότι ἡμεῖς ποτὲ δὲν μεταχειρίζομεθα εἰς τὸ Πεκῖνον τοιαῦτα ὄργανα, ἀλλ' ἔχομεν ἄλλα. Ἡμεῖς εἰς τοὺς θαλάμους τῶν ἀνακτόρων τοὺς προετοιμασμένους διὰ τοὺς κολάους καὶ διὰ τοὺς ἐπισήμους ξένους ἔχομεν ὄργανα ὅμοια ὥρολογίων, τὰ ὅποια παίζουν μόνα τὴν μὲν πρωΐαν τὸν γλυκὺν ὕμνον τῆς Αὐγῆς, τὴν δὲ νύκτα τὸ ἄσμα τῆς ἑσπέρας.

(Ἀκολουθεῖ.)